

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶/۰۱/۳۱

انجمن حقوقدانان افغانستان

اعلامیه انجمن سراسری حقوقدانان افغانستان در باره «اصولنامه جزایی محاکم» اداره طالبان

بنام خداوند حق و عدالت

انجمن سراسری حقوقدانان افغانستان به عنوان نهادی مستقل، متعهد به عدالت، کرامت انسانی، حاکمیت قانون و ارزش‌های مشترک حقوق بشر با احساس مسئولیت تاریخی و مسلکی بمثابة مدعی العموم افغانستان و مردم آن بدون هر نوع حب و بغض، مندرجات این اصولنامه را مورد ارزیابی و نقد حقوقی قرار میدهد. میرهن است که بر اساس تعریف از قانون و شرایط شکلی و متنی مرتب بر آن و همچنان بر طبق عرف قانونگذاری در یک قرن اخیر، هر سندی را نمیتوان قانون خواند، بویژه که اداره دیفکتوی طالبان فاقد صلاحیت حقوقی برای انفاذ قانون میباشد. لذا:

- مجموع مندرجات این سند نمایانگر احوال پریشان حاکمان و ذهن و اندیشه ملاهای قریه دورافتاده و در سطح کتابهای مبادی فقهی مبتدی است که در قرن (21) و تغییرات بزرگ در حیات اجتماعی بشر، از فهرست درسی مدارس اسلامی در کشورهای متمدن اسلامی همانند مصر، ترکیه، اندونیزیا و... حذف گردیده است و به گفته فقه «ارجعیت» ندارد.

این سند در گام نخست با:

- انسانیت و کرامت انسانی (لقد کرما بنی آدم)
- ارزشهای والای دین مبین اسلام:
- عدالت که جوهر دین و غایت قضاوت است
- برابری انسان‌ها و تساوی حقوق شان فاصله دارد.

این اصولنامه، اسلام متساهل و عنعنوی هزار و چند ساله افغانستان را که با عرفان و تصوف برخاسته ازین سرزمین به دین و آیین زندگی مردم مسلمان ما مبدل گردیده است، خدشه دار و مذهب میانه رو حنفی و شخص امام اعظم و روش عقلایی شان را که بر پایه های قرآن، سنت، اجماع، قیاس، استحسان، عرف و مصالح مرسله استوار است، در سطح فکر منجمد و عملکرد خشونتبار تنزیل داده است.

این سند، کتمان اغراض سیاسی و استبداد مذهبی و ایدئولوژیک شخص محور، زیر نام شریعت در احوال ناهنجار جاری است و نظام قضایی را به ابزار «مشروع‌سازی خشونت» علیه مخالفان و معترضان مبدل می‌نماید.

در فقه اسلامی مسأله وجود دارد که پیوند با واقعیت خوانده می‌شود، بر اساس قاعده «لاینکر تغیر الأحکام بتغیر الأزمان» تغییر احکام با توجه به تغییر زمان مورد انکار قرار نمی‌گیرد که همان «راجح و مرجوح» بُعد تطبیقی زمان و مکان است که درین سند مورد توجه قرار نگرفته است.

این سند با اصول مسلم فقه اسلامی «قاعده درء» و «المضرر یُدْرأ» که اگر اجرای حکمی باعث ضرر غیر ضروری یا ظلم شود، می‌توان آن را کنار گذاشت، تناقض دارد. مرتبط به همین بحث:

ماده (۹) اصولنامه تعزیر بر اساس اعتبار جانی، تقسیم شهروندان افغانستان به طبقات:

- علما
- اشراف
- طبقه متوسط
- و طبقه «پایین»

و تعیین نوع مجازات بر اساس جایگاه اجتماعی، نقض آشکار اصل برابری در برابر قانون است و خلاف ارشاد قرآنی است.

د پانو شمیره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرو مخکي په خیر و لولی

بدین ترتیب، عدالت جزایی، شریعت و «قانون» فدای «نظام طبقاتی» مطروحه طالبانی می‌گردد.
ترویج «برده داری» منسوخ دوره جاهلیت در قرن (۲۱)

از (۱۹۲۶م) تا کنون دهها سند بین المللی و میثاق در مورد لغو و ممنوعیت برده داری از اولین قانون اساسی افغانستان زمان شاه امانالله، این پدیده مذموم، منسوخ گردیده است و تذکر این اصطلاح نوعی «مشروعیت بخشی» به آن میباشد.

نقض فاحش اصول دادرسی عادلانه

اصول اساسی مشروعیت جرم و جزا (Legitimacy of Crime and Punishment) که هسته حقوق جزایی مدرن را می‌سازد و عناصر اساسی یک محاکمه منصفانه را می‌سازد، در سند بازتاب ندارد. همچنان:

- اصل تناسب جرم و مجازات
- مجازات عمدتاً بدنی، تحقیرآمیز و غیرانسانی است
- حق دسترسی به وکیل مدافع وجود ندارد
- مرجع مستقل تجدینظر یا نظارت قضایی پیش‌بینی نشده است.
- عدم تفکیک جرایم تعزیری:
- از حیث شدت و خفت:
- قیاحت، جنحه و جنایت
- و اصلی، تبعی و تکمیلی

که درین اصولنامه رعایت نشده است. مطابق این اصولنامه، متهم نه بمثابه «شهروند صاحب حق»، بلکه به‌عنوان «موضوع اعمال قدرت» تلقی می‌شود؛ وضعیتی که در تعارض آشکار با اصل مشروعیت جرم و مجازات، میثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی، اصول بنیادین حقوق جزا، و حتی رویه تاریخی محاکم اسلامی قرار دارد.

نهادینه‌سازی تبعیض مذهبی

- اصولنامه، با برسمیت‌شناختن انحصاری مذهب حنفی و اطلاق مفاهیمی چون «مبتدع» به پیروان سایر مذاهب و باورها، اصل عدم تبعیض دینی را نقض می‌کند. این رویکرد:
- موجب سلب امنیت حقوقی اقلیت‌های مذهبی، از جمله شیعیان، اسماعیلیه، اهل حدیث، سیک‌ها و هندوواران می‌گردد.
  - و جامعه متکثر افغانستان را به سمت تقابل و حذف اقلیت‌های مذهبی سوق می‌دهد.

محتوی زن ستیزانه این سند:

تشدید خشونت علیه زنان و کودکان و خشونت خانگی را به‌صورت تبعیض‌آمیز تعریف می‌کند که با آموزه‌های اخلاقی اسلام، حقوق بشر و وجدان انسانی ناسازگار است. اظهر من الشمس است که: وضع چنین سند، باعث تشدید انزوای بین‌المللی کشور می‌گردد و افغانستان را در راستای پلانهای شوم و شیطانی دشمنان تاریخی ما به بحرانات جدید سوق می‌دهد. بر بنیاد آنچه بیان شد:

انجمن سراسری حقوقدانان افغانستان این اصولنامه که به تاریخ (۱۵/۷/۱۴۴۷ هجری قمری) و درین روزهای اخیر در (۳ باب، ۱۰ فصل و ۱۹ ماده) «نافذ» و منتشر گردیده است، فاقد مشروعیت حقوقی و قضایی میدانند زیرا که در تعارض آشکار با ارزشهای انسانی و دین مبین اسلام، اصول مسلم حقوق جزا، سنت قضایی افغانستان و قواعد امره حقوق بین الملل قرار دارد.

از این‌رو:

انجمن سراسری حقوقدانان افغانستان به عنوان شخصیت حقوقی راجستر شده در اتحادیه اروپا و عضو مشورتی (ECOSOC - ایکوساک) سازمان ملل متحد این اصولنامه را با ذکر دلایل فوق فاقد اعتبار حقوقی و (کان لم یکن) اعلام و ابطال آنرا مطرح می‌نماید.

راه واقعی بدیل استمرار قوانین بویژه کد جزا و کد مدنی میباشد که با ارزشهای دین مبین اسلام و حقوق مندرج در میثاقها و کنوانسیونهای بین المللی که افغانستان به آنها الحاق و ملزم بر رعایت آن میباشد، مطابقت کامل دارد.

د پانو شمیره: له 2 تر 3

افغان جرمن آنالین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بڼې پازوالی د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرولو مخکې په څیر و لولئ

انجمن:

- از تمامی حقوقدانان، قضات، وکلای مدافع ، علمای روشن ضمیر و مستقل دینی، نهادهای مدنی و مدافعان حقوق بشر می‌خواهد که درین دادخواهی و دفاع از حقوق مردم مستضعف و مظلوم با این اعتراض انجمن هم‌صدا شوند.
  - از وجدانهای بیدار جهانی، جامعه بین‌المللی، سازمان ملل متحد و نهادهای حقوق بشر می‌خواهد که ازین داعیه برحق و اعتراض مدنی حمایت اخلاقی نمایند.
- با حرمت
میر عبدالواحد سادات رئیس انجمن

د پانو شمېره: له 3 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de
پادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په ځير و لولئ